

Adviesraad voor het
Wetenschaps- en Technologiebeleid

Mr. J.P.H. Donner en prof. dr. F. Leijnse
Kabinetsinformateurs
Postbus 20008
2500 EA Den Haag

Javastraat 42
2585 AP Den Haag
Tel 070 - 363 99 22
Fax 070 - 360 89 92

E-mail: Secretariaat@awt.nl
URL: <http://www.awt.nl/>

uw brief

uw kenmerk

ons kenmerk

datum

0017/03/tw

13 februari 2003

onderwerp

Nederland, gebruik je hersens!

Geachte heren Donner en Leijnse,

Nederland moet zijn hersens gaan gebruiken! De inzet van meer en betere kennis vormt het enig mogelijke antwoord op de problemen van deze tijd. Loonmatiging gunt de nieuwe regering hooguit extra speeltijd om te doen wat moet gebeuren: de kennissamenleving verder uitbouwen. Dat is de stellige overtuiging van de Adviesraad voor het Wetenschaps- en Technologiebeleid.

De Nederlandse kennissamenleving moet allereerst om sociale redenen worden uitgebouwd. Ons land kent prangende problemen op het gebied van veiligheid, gezondheidszorg, onderwijs, mobiliteit en integratie. Vrijwel iedereen, zo ook uw Raad, is van mening dat het antwoord op deze problemen is gelegen in institutionele vernieuwingen. Voor dergelijke vernieuwingen is veel kennis vereist – kennis die vaak nog moet worden ontwikkeld.

Ook in economisch opzicht heeft Nederland veel behoefte aan kennis. De afgelopen jaren heeft onze economie een opmerkelijke groei doorgemaakt die vooral werd veroorzaakt door een toegenomen arbeidsparticipatie. De houdbaarheidsdatum van deze succesformule lijkt echter verstreken. Als de Nederlandse economie in de toekomst wil blijven groeien, moet de toegevoegde waarde per product drastisch stijgen. Dit vergt vergaande innovaties die alleen te realiseren zijn door de inzet van veel kennis. Innovatie maakt sterk – in de extra speeltijd die de regering wordt gegund met loonmatiging zal zij dus moeten scoren met innovatie!

Om welzijn en welvaart op lange termijn veilig te stellen, moet Nederland zijn hersens dus beter gaan gebruiken. Gelukkig vindt dit inzicht inmiddels veel weerklank. Al dan niet bij monde van hun vertegenwoordigers roepen werkgevers, werknemers en kennisinstellingen de politiek op prioriteit te geven aan de kennissamenleving. De bereidheid om mee te werken aan de uitbouw van de kennissamenleving is, met andere woorden, groter dan ooit. Zo ook de noodzaak daartoe, gegeven de sociale en economische problemen van deze tijd. Nu komt het erop aan dat de nieuwe regering haar verantwoordelijkheid neemt en overgaat tot actie. Met het oog hierop reikt de Adviesraad voor het Wetenschaps- en Technologiebeleid u vijf aanbevelingen aan.

1. Politiek leiders moeten wetenschap en innovatie hoog op hun agenda zetten. Politiek commitment en mandaat zijn onontbeerlijk voor een hoogwaardige kennissamenleving. De

regering moet het belang van wetenschap en innovatie onderstrepen en dienovereenkomstig handelen.

2. Sociale partners moeten concrete afspraken maken over de stimulering van wetenschap en innovatie. Dit onderwerp moet een vast onderdeel worden van het sociaal-economisch overleg, zowel op centraal niveau als op decentraal niveau.
3. Een gezamenlijke inspanning voor wetenschap en innovatie in de publieke sector is noodzakelijk. De overheid moet sociale vraagstukken voorzien van een krachtige kennisimpuls. Waar maatregelen elkaar tegenwerken, moet zij zorgdragen voor samenhang in beleid.
4. Publieke kennisinstellingen moeten verder moderniseren. Zij moeten meer focus aanbrengen in hun onderzoek, meer flexibiliteit betrachten bij hun programmering en meer ruimte bieden aan excellentie. Dit vergt een daadkrachtig onderzoeksbeleid.
5. Serieuze en langdurige investeringen in wetenschap en innovatie zijn nodig. Vandaag plukken wij de vruchten van de inspanningen van voorgaande generaties. Komende generaties hebben recht op een zelfde inzet onzerzijds: we mogen hen niet opzadelen met een kennisschuld.

Om deze aanbevelingen waar te maken, acht uw Raad een gecoördineerde kabinetsinspanning essentieel. Dit vergt een departementsoverstijgend actieplan dat wordt opgesteld en uitgevoerd door één van de ministers. Deze bewindspersoon moet de initiatieven inzake de kennissamenleving niet alleen structureren, maar hen ook aanjagen. Met het oog hierop stelt uw Raad voor de volgende tekst op te nemen in het nieuwe regeerakkoord.

De uitbouw van de kennissamenleving is een hoofdtaak van dit kabinet. Mobilisatie van alle actoren voor een departementsoverstijgend actieplan inzake de kennissamenleving is vereist. Daartoe wordt aan één van de ministerposten een zware regietaak toegekend. Een kabinetsbrede inzet blijft noodzakelijk.

Er rest maar weinig tijd om deze taak ter hand te nemen. In het verleden zijn mogelijkheden om de kennissamenleving uit te bouwen onbenut gelaten. De nieuwe regering kan zich zo'n gebrek aan daadkracht niet veroorloven. Doortastend optreden is gewenst. Wij zijn het aan onze kinderen verplicht om onze hersens te gebruiken!

Hoogachtend,

J.F. Sijm,
Voorzitter Adviesraad voor het Wetenschaps- en Technologiebeleid

cc.

Fractieleden en voorzitters politieke partijen
Voorzitters werkgevers- en werknemersorganisaties
Ministers alle departementen, alsmede hun secretarissen-generaal
Voorzitters kennisinstellingen